

MEDNARODNA KONFERENCA
"PREHRANA, GIBANJE IN ZDRAVJE"
Radenci, 9. maj 2019

ENO JABOLKO NA DAN ODŽENE ZDRAVNIKA STRAN

Polona Bedenik, prof.
Osnovna šola Lovrenc na Pohorju

ENO JABOLKO NA DAN ODŽENE ZDRAVNIKA STRAN

- ▶ **Eno jabolko na dan odžene zdravnika stran** je star pregovor, ki sporoča, kako pomembno je jesti zdravo in ostati zdrav. Pregovor, ki smo ga na Osnovni šoli Lovrenc na Pohorju vzeli resno in ga dobesedno vnesli v naš vsak dan.
- ▶ Učencem je vsak dan na voljo sadje, največkrat so to jabolka in tudi druge vrste sadja kot vmesni obrok med malico in kosilom. Zavedamo se, da je pomembno vzgajati mladino o zdravju in zdravi prehrani.

ZDRAVA PREHRANA

- ▶ V iskanju večne mladosti so ljudje vedno skušali najti vrsto prehrane, ki bi preprečevala bolezni in daljšala življenje. Danes se s tem ukvarjajo številni ugledni strokovnjaki. Glede zdrave prehrane so doslej ugotovili naslednje:
  - vsebovati mora veliko polnozrnatega žita, sadja in zelenjave;
  - ne sme vsebovati veliko nasičene maščobe, kakršna je v mastnem mesu in polnomastnih mlečnih izdelkih;
  - vsebovati mora dovolj kalorij, ne pa preveč. (Ambrose idr., 2008)

DEJAVNOSTI NA OŠ LOVRENC NA POHORJU, POVEZANE Z ZDRAVJEM

- ▶ **TELESNO IN MENTALNO ZDRAVJE** - skrb za dobre medosebne odnose, sodelovanje z Društvom za boljši svet v projektu Prijazen sem močnejši, obeležitev svetovnega dneva AIDS-a, svetovni dan hrane in dan Zemlje, tekmovanje v znanja o sladkorni bolezni, Čisti zobje, varna raba interneta.

- **ZDRAVA PREHRANA** - pri sestavi jedilnika sodelujejo učenci in starši, sadje med odmori, jabolka iz šolskega sadovnjaka, projekt Nova šolska shema: sadje, zelenjava in domače mleko, projekt Razširjen program: kuhanje, kuharske delavnice ob tednu otroka in v zimskih počitnicah.

- **GIBANJE** - jutranje razgibanje za vse učence v telovadnici pred poukom, minuta za zdravje med poukom, rekreativni odmor na šolskem igrišču, množični tek Slovenija, razgibaj se, športni dnevi - pohodi, športne igre, plezanje, smučanje, sankanje, projekt Razširjen program: gibanje, ples, športni program Zlati sonček in Krpan, Otroška varnostna olimpijada, Šimbioza giba, aktivne zimske počitnice - smučanje.

- **DRUGE AKTIVNOSTI** - zbiralne akcije: papir, zamaški, kartuše, baterije, dobrodelna akcija Drobtnica, novoletni bazar in velikonočni sejem, varno v prometu, kolesarski izpit, urejanje okolice šole, sadovnjaka in šolskega vrta.

NARAVOSLOVNI DAN, ZDRAV DAN

- Ob dnevu slovenske hrane, to je tretji petek v mesecu novembru.
- V sodelovanju z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvom za zdravje, Ministrstvom za kulturo, Ministrstvom za okolje in prostor ter številnimi drugimi partnerji.
- Zdrav dan začnemo s Tradicionalnim slovenskim zajtrkom, katerega sestavine so: med, mleko, maslo, domači kruh in jabolko, pridobljene od lokalnih proizvajalcev. Nato nadaljujemo z jutranjim razgibanjem v šolski telovadnici. Razgibanju sledijo različne delavnice ali predavanja, povezana z zdravjem.

PRIMERI DEJAVNOSTI OB ZDRAVEM DNEVU

SHEMA ŠOLSKEGA SADJA IN ZELENJAVE

- ▶ To je ukrep kmetijske politike EU, ki šolarjem zagotavlja brezplačno sadje in zelenjavo.
- ▶ Vključuje različne izobraževalne dejavnosti in dejavnosti za ozaveščanje o pomenu sadja in zelenjave v prehrani.
- ▶ Shema šolskega sadja spodbuja zdrave prehranske navade pri mladih.
- ▶ Namen: Povečati nizko porabo sadja in zelenjave pri otrocih.
- ▶ Zmanjšati število otrok s prekomerno težo in debelostjo.
- ▶ Zmanjšati tveganje za nastanek bolezni sodobnega časa (sladkorna bolezen, srčno-žilne bolezni, rak ...).
- ▶ Izboljšati prehranske navade otrok, povezati otroke s kmetijstvom ...

SHEMA ŠOLSKEGA SADJA NA OŠ LOVRENC NA POHORJU

- ▶ Sveže sadje in zelenjavo oziroma mleko in mlečne izdelke svojim učencem ponudimo v obliki dodatnega obroka poleg redne šolske prehrane.
- ▶ Občasno učencem ponudimo tudi sušeno sadje in oreščke.
- ▶ Delimo enkrat tedensko ob sredah (sadna sreda) in četrtek (mlečni četrtek) med 11.20 in 12.10.
- ▶ Učenci z velikim veseljem jedo sveže sadje ali zelenjavo. Ob četrtek pa vedno poskrbijo, da zmanjka mleka.

LITERATURA:

- ▶ Ambrose, M., Aubrey, B., A. Barnett, R., Barone, J., Benson, L., Benzaia, D. idr. (2008). *Skrbimo za svoje telo*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- ▶ *Letopis Osnovne šole Lovrenc na Pohorju* (2018). Osnovna šola Lovrenc na Pohorju.
- ▶ *Shema šolskega sadja in zelenjave*. (b. d.). Pridobljeno 22. 2. 2019, iz <http://www.shemasolskegasadja.si/>.
- ▶ *Slovenska mreža zdravih šol*. (b. d.). Pridobljeno 23. 2. 2019, iz <http://www.miz.si/si/slovenska-mreza-zdravih-sol>.
- ▶ *Tradicionalni slovenski zajtrk*. (b. d.). Pridobljeno 23. 2. 2019, iz <http://tradicionalni-zajtrk.si/>.